

**ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДПС)**

Львівська пл., 8, м. Київ, 04053, тел.: (044) 272-62-55
E-mail: post@tax.gov.ua, сайт: www.tax.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 43005393

від _____ 20 ____ р. № _____

На № _____ від _____ 20 ____ р.

Головним управлінням ДПС
в областях та м. Києві

Міжрегіональним управлінням ДПС
по роботі з великими платниками
податків

Державна податкова служба України з метою належного адміністрування частини чистого прибутку (доходу), дивідендів, нарахованих на державну частку та забезпечення податкового контролю повідомляє таке.

08 вересня 2023 року набрав чинності наказ Міністерства фінансів України від 04.07.2023 № 366 «Про внесення змін до форми Розрахунку частини чистого прибутку (доходу), дивідендів на державну частку», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 20 липня 2023 року за № 1226/40282 (зі змінами, внесеними наказом Міністерства фінансів України від 27.07.2023 № 408 «Про внесення змін до форми Розрахунку частини чистого прибутку (доходу), дивідендів на державну частку», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 31 липня 2023 року за № 1280/40336) (далі – наказ № 366), яким викладено у новій редакції форму Розрахунку частини чистого прибутку (доходу), дивідендів на державну частку (далі – Розрахунок).

Наказ № 366 виданий з метою реалізації положень законів України:

від 13 липня 2021 року № 1630-ІХ «Про особливості реформування підприємств оборонно-промислового комплексу державної форми власності» (далі – Закон № 1630);

від 16 листопада 2022 року № 2761-ІХ «Про внесення зміни до статті 11 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» (далі – Закон № 2761);

від 01 грудня 2022 року № 2792-ІХ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності суб'єктів державного сектору економіки» (далі – Закон № 2792);

К
Державна податкова служба України
231277/99-00-21-02-01-07 від 18.09.2023

К
ДПС у Вінницькій області
3304/8 від 18.09.2023

постанови Кабінету Міністрів України від 14 липня 2021 року № 718 «Про внесення зміни до пункту 1 Порядку відрахування до державного бюджету частини чистого прибутку (доходу) державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями» (далі – Постанова № 718).

Так, Законом № 1630 внесено зміни до Закону України від 21 вересня 2006 року № 185-V «Про управління об'єктами державної власності» (далі – Закон № 185) у частині доповнення:

статті 11 положеннями щодо особливостей розрахунку дивідендів на державну частку, що відраховуються до державного бюджету, та зменшення чистого прибутку акціонерного товариства, утвореного шляхом перетворення Державного концерну «Укроборонпром», на суму прибутку (доходу), що виникла в результаті сплати йому внесків та дивідендів, за умови використання зазначених коштів на цілі, визначені законом;

статті 11¹ положеннями, що передбачають зменшення чистого прибутку Державного концерну «Укроборонпром» (з якого розраховується та сплачується до бюджету частина чистого прибутку (доходу)) на суму прибутку (доходу), що виникла в результаті сплати йому внесків та дивідендів, за умови використання зазначених коштів на цілі, визначені законом.

Законом № 2761 викладено у новій редакції абзац третій частини п'ятої статті 11 Закону № 185, яким передбачено особливості обчислення чистого прибутку, з якого розраховуються та сплачуються дивіденди, для господарських товариств енергетичної галузі, єдиним акціонером яких є держава, а також господарських товариств енергетичної галузі, 100 відсотків акцій (часток) яких знаходяться у статутних капіталах господарських товариств, акціонером яких є держава і володіє в них контрольним пакетом акцій.

Крім того, Законом № 2792 доповнено розділ II «Прикінцеві положення» Закону України від 03 березня 2022 року № 2116-IX «Про основні засади примусового вилучення в Україні об'єктів права власності російської федерації та її резидентів» пунктом 3, згідно з яким чистий прибуток господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, з якого розраховуються та сплачуються дивіденди, зменшується на суму доходів або збільшується на суму витрат, що виникли у звітному періоді у зв'язку з отриманням об'єктів права власності російської федерації (далі – рф) та її резидентів відповідно до цього Закону, та/або зменшується на суму боргу, право вимоги за яким примусово вилучено як об'єкт права власності рф та її резидентів відповідно до цього Закону і який вважається погашеним із дня набрання чинності законом про затвердження Указу Президента України про введення в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України про примусове вилучення відповідних об'єктів права власності рф та її резидентів.

З метою приведення форми Розрахунку у відповідність до положень Законів № 1630, № 2792 та Постанови № 718 форма доповнюється додатковими відмітками у полях 9 та 10, а саме:

«Державний концерн «Укроборонпром», державне унітарне підприємство, у тому числі казенне підприємство, що є учасником Державного концерну «Укроборонпром», підприємство, утворене в результаті реорганізації (злиття, приєднання, поділу) або виділу у значенні статті 1 Закону України «Про особливості реформування підприємств оборонно-промислового комплексу державної форми власності» (поле 9);

«Акціонерне товариство, утворене шляхом перетворення Державного концерну «Укроборонпром» у значенні статті 1 Закону України «Про особливості реформування підприємств оборонно-промислового комплексу державної форми власності»» (поле 10);

«Платник, що подає Розрахунок частини чистого прибутку (доходу), дивідендів на державну частку за останній податковий (звітний) рік у періоді, на який припадає дата його ліквідації» (поля 9 та 10);

«Платник, що подає Розрахунок частини чистого прибутку (доходу), дивідендів на державну частку у зв'язку з коригуванням або уточненням показників, пов'язаним зі зміною нормативу відрахування» (поля 9 та 10).

Основна частина форми Розрахунку передбачає такі зміни.

З метою приведення у відповідність до Закону № 2761 викладається у новій редакції рядок 02 форми Розрахунку: «Кошти, що спрямовуються на виконання інвестиційних та стратегічних планів, затверджених Кабінетом Міністрів України, та обсяг повернення кредитних коштів, що були запозичені для фінансування капітальних вкладень на будівництво (реконструкцію, модернізацію) об'єктів». Слід відмітити, що рядок 02 заповнюється господарськими товариствами енергетичної галузі, єдиним акціонером яких є держава, а також господарськими товариствами енергетичної галузі, 100 відсотків акцій (часток) яких знаходяться у статутних капіталах господарських товариств, акціонером яких є держава і володіє в них контрольним пакетом акцій.

На виконання положень Законів № 1630, № 2792 викладено у новій редакції рядок 03 форми Розрахунку, у якому зазначається загальна сума прибутку (доходу), яка складається із суми рядка 03.1 + рядка 03.2 + рядка 03.3.

Так, суми прибутку (доходу), що виникли у результаті виконання зазначених вище Законів, відображаються у таких рядках:

рядок 03.1 «у результаті виконання Законів України «Про деякі питання заборгованості підприємств оборонно-промислового комплексу – учасників Державного концерну «Укроборонпром» та забезпечення їх стабільного розвитку», «Про заходи, спрямовані на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії»»;

рядок 03.2 «у результаті отримання Державним концерном «Укроборонпром»/акціонерним товариством, утвореним шляхом перетворення Державного концерну «Укроборонпром», внесків та дивідендів за умови використання зазначених коштів для поповнення статутних капіталів учасників Державного концерну «Укроборонпром», державних підприємств, у тому числі казенних підприємств, господарських товариств в оборонно-промисловому комплексі, з метою забезпечення їх фінансового оздоровлення, погашення заборгованості, розвитку та модернізації виробництва, фінансування науково-технічних розробок, забезпечення здійснення інноваційної діяльності або створення умов для проведення заходів з їх перетворення в господарські товариства, або спрямування зазначених коштів до фондів інвестиційного, інноваційного розвитку відповідно до Закону України «Про особливості реформування підприємств оборонно-промислового комплексу державної форми власності»»;

рядок 03.3 «у зв'язку з отриманням об'єктів права власності російської федерації та її резидентів відповідно до Закону України «Про основні засади примусового вилучення в Україні об'єктів права власності російської федерації та її резидентів».

При цьому, рядок 03.3 обчислюється за формулою: рядок 03.3.1 – рядок 03.3.2 + рядок 03.3.3, де:

рядок 03.3.1 – це «сума доходів, що виникли у звітному періоді у зв'язку з отриманням об'єктів права власності російської федерації та її резидентів»;

рядок 03.3.2 – це «сума витрат, що виникли у звітному періоді у зв'язку з отриманням об'єктів права власності російської федерації та її резидентів»;

рядок 03.3.3 – це «сума боргу, право вимоги за яким примусово вилучено як об'єкт права власності російської федерації та її резидентів і який вважається погашеним з дня набрання чинності законом про затвердження указу Президента України про введення в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України про примусове вилучення відповідних об'єктів права власності російської федерації та її резидентів».

Крім того, Постановою № 718 (набрала чинності 20 липня 2021 року) внесено зміни до пункту 1 Порядку відрахування до державного бюджету частини чистого прибутку (доходу) державними унітарними підприємствами та їхніми об'єднаннями, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 лютого 2011 року № 138, якими передбачено зменшення з 80 до 50 відсотків нормативу відрахування частини чистого прибутку (доходу) до державного бюджету для державних лісогосподарських, лісозахисних, інших підприємств, які належать до сфери управління Державного агентства лісових ресурсів України, за умови спрямування ними 30 відсотків чистого прибутку (доходу) на цілі, визначені Постановою № 718.

З метою надання платникам можливості коригування та обрахунку показників у зв'язку зі зміною законом або Кабінетом Міністрів України базового нормативу відрахування до державного бюджету частини чистого прибутку (доходу)/дивідендів на державну частку посеред звітнього (податкового) року або після встановленого терміну подання до контролюючих органів Розрахунку за відповідний звітний (податковий) рік, форму Розрахунку доповнено новими блоками, а саме:

1. Блок «Коригування, пов'язані зі зміною нормативу відрахування» (рядки 14 – 16 форми Розрахунку).

Зазначений блок заповнюється у разі зміни законом або Кабінетом Міністрів України базового нормативу відрахування частини чистого прибутку (доходу) посеред звітнього податкового року. Блок заповнюється у звітному (податковому) періоді, у якому починається застосування зміненого (нового) нормативу. Слід відмітити, що при заповненні зазначеного блоку, у рядку 10 форми Розрахунку зазначається змінений (новий) норматив відрахування.

Рядки 14 – 15 заповнюються платниками частини чистого прибутку (доходу), рядок 16 заповнюється платниками дивідендів на державну частку.

У рядку 14 відображається частина чистого прибутку (доходу), нарахована за попередній звітний (податковий) період поточного року з урахуванням уточнень, визначена за зміненням у звітному періоді нормативом (рядок 14 = рядок 06 x рядок 09 Розрахунку частини чистого прибутку (доходу), дивідендів на державну частку за попередній звітний (податковий) період поточного року x рядок 10/100).

Рядок 15 відображає частину чистого прибутку (доходу), що нараховується до сплати за зміненням нормативом (рядок 15 = рядок 11 – рядок 14).

У рядку 16 відображаються дивіденди на державну частку, що нараховуються до сплати за зміненням нормативом (позитивне (від'ємне) значення (рядок 16 = рядок 13 – рядок 13 Розрахунку частини чистого прибутку (доходу), дивідендів на державну частку, який уточнюється у зв'язку зі зміною нормативу відрахування)).

Приклад 1. Законом або Кабінетом Міністрів України зменшено, починаючи з другого півріччя 2024 року, базовий норматив відрахування частини чистого прибутку (доходу) з 80 відсотків до 50 відсотків.

Платник частини чистого прибутку (доходу) заповнює показники Розрахунку за підсумками трьох кварталів 2024 року, зокрема у такий спосіб:

у рядку 10 «Норматив відрахування частини чистого прибутку (доходу)/дивідендів на державну частку (%)» зазначається новий базовий норматив відрахування у розмірі 50 відсотків;

відповідно рядок 11 «Частина чистого прибутку (доходу)/дивіденди на державну частку, що відраховуються до бюджету за звітний (податковий) період (рядок 06 x рядок 09⁶ x рядок 10/100)» заповнюється з урахуванням нового (зміненого) базового нормативу відрахування;

у рядку 12 «Частина чистого прибутку (доходу), нарахована за попередній звітний (податковий) період поточного року з урахуванням уточнень (рядок 11 Розрахунку частини чистого прибутку (доходу), дивідендів на державну частку за попередній звітний (податковий) період поточного року)» зазначається частина чистого прибутку (доходу), нарахована за підсумками півріччя 2024 року з урахуванням уточнень (рядок 11 Розрахунку за півріччя 2024 року);

у рядку 13 «Частина чистого прибутку (доходу)/дивіденди на державну частку, що підлягають сплаті (рядок 11 – рядок 12)» зазначається 0;

у рядку 14 «Частина чистого прибутку (доходу), нарахована за попередній звітний (податковий) період поточного року з урахуванням уточнень, визначена за зміненним у звітному періоді нормативом (рядок 06 x рядок 09⁶ Розрахунку частини чистого прибутку (доходу), дивідендів на державну частку за попередній звітний (податковий) період поточного року x рядок 10/100)⁷» відображається частина чистого прибутку (доходу), нарахована за попередній звітний (податковий) період поточного року (з урахуванням уточнень), яка обчислюється таким чином: рядок 06 Розрахунку частини чистого прибутку (доходу), дивідендів на державну частку за півріччя 2024 року x рядок 10 Розрахунку частини чистого прибутку (доходу), дивідендів на державну частку за три квартали 2024 року (який визначається за новим нормативом відрахування)/100);

відповідно у рядку 15 зазначається частина чистого прибутку (доходу), що нараховується до сплати, що обчислюється як різниця рядка 11 та рядка 14;

рядок 16 не заповнюється.

Приклад 2. Законом або Кабінетом Міністрів України зменшено у другому півріччі 2024 року (після закінчення терміну подання Розрахунку за підсумками діяльності у 2023 році) базовий норматив відрахування дивідендів на державну частку за підсумками діяльності у 2023 році з 80 відсотків до 50 відсотків.

Платник дивідендів на державну частку заповнює показники уточнюючого Розрахунку за підсумками 2023 року, зокрема у такий спосіб:

у рядку 10 «Норматив відрахування частини чистого прибутку (доходу)/дивідендів на державну частку (%)» зазначається новий базовий норматив відрахування у розмірі 50 відсотків;

відповідно рядок 11 «Частина чистого прибутку (доходу)/дивіденди на державну частку, що відраховуються до бюджету за звітний (податковий) період (рядок 06 × рядок 09⁶ × рядок 10/100)» заповнюється з урахуванням нового (зміненого) базового нормативу відрахування;

рядок 12 не заповнюється;

відповідно у рядку 13 зазначаються показники рядка 11;

рядки 14 – 15 не заповнюються;

у рядку 16 «Дивіденди на державну частку, що нараховуються до сплати за зміненним нормативом (позитивне (від'ємне) значення (рядок 13 – рядок 13 Розрахунку частини чистого прибутку (доходу), дивідендів на державну частку,

який уточнюється у зв'язку зі зміною нормативу відрахування))» зазначається зайва нарахована у попередньому Розрахунку за 2023 рік до сплати сума дивідендів на державну частку у зв'язку зі зменшенням нормативу відрахування дивідендів на державну частку, показник у цьому випадку матиме від'ємне значення.

Зауважимо, що платник, який здійснює коригування показників у блоці «Коригування, пов'язані зі зміною нормативу відрахування», обов'язково заповнює додаткову відмітку «Платник, що подає Розрахунок частини чистого прибутку (доходу), дивідендів на державну частку у зв'язку з коригуванням або уточненням показників, пов'язаним зі зміною нормативу відрахування» у полі 9 форми Розрахунку для платників частини чистого прибутку (доходу) та відповідно у полі 10 форми Розрахунку для платників дивідендів на державну частку.

Слід відмітити, що у разі здійснення коригувань показників, пов'язаних зі зміною нормативу відрахування частини чистого прибутку (доходу)/дивідендів на державну частку після встановленого пунктами 49.18, 49.19 статті 49 глави 2 розділу II Податкового кодексу України (далі – Кодекс) строку подання Розрахунку, коригування здійснюється шляхом уточнення показників без застосування штрафів, визначених статтею 50 глави 2 розділу II Кодексу.

2. Блок «Інформація щодо використання вивільнених коштів».

Блок заповнюється, якщо законом або постановою Кабінету Міністрів України передбачено цільове використання чистого прибутку (доходу) від діяльності платника або використання вивільнених коштів.

Блок складається з двох рядків:

рядок 22 «Сума чистого прибутку (доходу)/дивідендів на державну частку, не сплачена до бюджету (сума вивільнених коштів) за звітний (податковий) період, або рядок 21 таблиці 4 додатка ВП до рядків 17 – 20, 22 – 22.1 Розрахунку частини чистого прибутку (доходу), дивідендів на державну частку»;

рядок 22.1 «у тому числі сума, використана за цільовим призначенням у звітному (податковому) періоді, або рядок 21.1 таблиці 4 додатка ВП до рядків 17 – 20, 22 – 22.1 Розрахунку частини чистого прибутку (доходу), дивідендів на державну частку».

3. Блок «Інформація щодо напрямів використання вивільнених коштів».

Зазначений блок також заповнюється, якщо законом або постановою Кабінету Міністрів України передбачено цільове використання чистого прибутку (доходу) від діяльності платника або використання вивільнених коштів. В цьому блоці зазначаються напрями використання вивільнених коштів та використана сума.

4. Блок «Інформація щодо законодавчих підстав для застосування зниженого нормативу відрахування (звільнення від сплати, зменшення бази відрахування)».

У цьому блоці зазначається дата прийняття, номер закону або постанови Кабінету Міністрів, якими передбачено застосування зниженого нормативу відрахування (звільнення від сплати, зменшення бази відрахування тощо).

Крім того, відзначаємо, що блок «Виправлення помилки(ок)» (рядки 17 – 21) нової форми Розрахунку доповнено новим рядком 18, який дозволяє платникам виправляти помилки, що були допущені при коригуванні, пов'язаному зі зміною нормативу відрахування.

Також зазначаємо, що форма Розрахунку доповнена полем «Наявність додатків», у якому проставляється позначка «+» у разі подання Додатка ВП до рядків 17 – 20, 22 – 22.1 Розрахунку частини чистого прибутку (доходу), дивідендів на державну частку.

Аналогічні зміни має Додаток ВП до рядків 17 – 20, 22 – 22.1 Розрахунку частини чистого прибутку (доходу), дивідендів на державну частку.

Згідно з пунктом 46.6 статті 46 глави 2 розділу II Кодексу, якщо в результаті зміни правил оподаткування змінюються форми податкової звітності, до визначення нових форм декларацій (розрахунків), які набирають чинності для складання звітності за податковий період, що настає за податковим періодом, у якому відбулося їхнє оприлюднення, є чинними форми декларацій (розрахунків), чинні до такого визначення.

Враховуючи наведене та те, що згідно з пунктами 49.18, 49.19 статті 49 глави 2 розділу II Кодексу податковим (звітним) періодом для платників дивідендів, нарахованих на державну частку, є календарний рік, для платників частини чистого прибутку (доходу) – календарний квартал, півріччя, три квартали, рік, а також з метою забезпечення декларування частини чистого прибутку (доходу) та дивідендів на державну частку, Розрахунок за формою, затвердженою наказом № 366 (зі змінами), має подаватись за підсумками 2023 року у терміни, встановлені Кодексом. При цьому платники дивідендів на державну частку можуть подавати уточнюючий Розрахунок за новою формою з 01.01.2024.

Головним управлінням ДПС в областях, м. Києві та міжрегіональним управлінням ДПС по роботі з великими платниками податків довести зазначений лист до відома платників податку і підпорядкованих підрозділів з метою використання в роботі.

В. о. заступника Голови

Євгеній СОКУР

Ельміра Кожевнікова 247 36 54

